

.EE AASTARAAMAT 2025

Eesti Interneti Sihtasutus

SISUKORD

.EE ON VÄRAV EESTIMAALASTENI.....	3
PILGUHEIT 2025. AASTA PRIORITEETIDELE.....	5
MIDA TÕI RAHVUSDOMEENILE 2025. AASTA?.....	7
EUROOPA DOMEENITURG.....	16
.EE DOMEENIREEGLID NING DOMEENIVAIDLUSED.....	18
TOETAME KOGUKONDA.....	20
INTERNETIARUTELUD: INIMLIKKUSEST LASTE	
DIGIÕIGUSTENI.....	24
KÜBERTURVALISUS, AI JA DIGITAALNE IDENTITEET.....	31

.EE ON VÄRAV EESTIMAALASTENI

Eesti Interneti Sihtasutus (EIS) on Eesti maatunnusega .ee tippdomeeni haldaja. Meie visioon on **luua maailma parim domeeniregister**.

EIS on asutatud **Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi** ning **Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu** poolt. Meie ülesanneteks on .ee infrastruktuuri haldamine, arendamine ning turvalisuse tagamine ja domeeninimedede registreerimise korraldamine. Teeme seda kõike internetikogukonna huvides. Vahendame ka domeenivaidluste vahekohtu tööd ning edendame internetivabadust ja sellega seotud arutelusid.

Toome regulaarselt kokku Eesti internetikogukonna, seda nii Interneti Päeva, Arvamusfestivali kui Balti Domeenipäevade raames. Lisaks panustame teistesse valdkonna üritustesse ning anname toetusvooru kaudu hoogu kohaliku kogukonna eestvedamisel toimuvatele projektidele.

2025. aastal oli EISil au ja rõõm korraldada Balti Domeenipäevi taas Tallinnas. Ühendasime selle CENTRi võrgustiku äriprotsesside töögrupi kohtumisega. Seega sai Eestist oktoobri alguses domeeninduse valdkonna ekspertide kohtumispaik. Arutlesime mitmetel domeenindust puudutavatel teemadel ning vaatasime otsa ka IT-valdkonnale ja selle tulevikule laiemalt.

Otseloomulikult esindame Eesti internetikogukonda rahvusvahelistes võrgustikes ja kohtumistel ning panustame aktiivselt domeeniregistrite innovatsiooni.

EISi strateegilist suunda juhib nõukogu, mida juhib Art IT Consulting OÜ asutaja **Aet Rahe**. Nõukogusse kuuluvad Justiits- ja Digiministeeriumi digitaristu ja küberturvalisuse asekanstler **Tõnu Grünberg**, Proud Engineers tehnoloogiajuht **Andres Kütt**, Rahandusministeeriumi eelarvearenduste osakonna juhataja **Eneken Lipp**, Advokaadibüroo Triniti partner ja vandeadvokaat **Karmen Turk** ning Swedbanki küberriskijuht **Toomas Vaks**.

*EISi nõukogu esimees Aet Rahe
(foto: Karolin Köster).*

.ee on kaasmaalaste seas jätkuvalt **kõige hinnatum ning usaldusväärseim** viis oma tegevuste tutvustamiseks ning uute klientideni jõudmiseks. See annab parima kaitse enda kui ka oma brändi digitaalsele identiteedile Eesti internetis. Meil on hea meel tõdeda, et .ee on jätkanud enda kasvu ning leidnud aktiivset kasutust ka rahvusvahelisel turul.

Täname kõiki koostööpartnereid sisuka ning elamusterohke aasta eest!

PILGUHEIT 2025. AASTA PRIORITEETIDELE

Seadsime 2025. aastaks ambitsioonikad ning sisukad eesmärgid. Seda alates küberturvalisuse edendamisest, kogukonna tõhusast kaasamisest kuni registri teenuste kättesaadavaks muutmiseni.

Aasta üheks kõige tähtsamaks prioriteediks oli **ISO 27001 sertifitseerimine**. Selleks täiustasime oma protsesse ning igapäevase töö põhimõtteid. Ikka selleks, et tagada .ee registri teenuste turvalisus ning kättesaadavus ka kriisiolukordades. Sertifikaadini jõudsime edukalt aasta esimeses pooles.

EISile omistatud sertifikaat.

Oleme teinud **esimesed olulised sammud .ee teenuste pilve kolimiseks** ning **tugevdame regulaarselt oma infrastruktuure**. Lisaks võimaldame enda registripidajatel kasutada .ee domeeniga seotud toimingutes **eelD isikutuvastusteenust**. Mitmed uuringud on näidanud, et just tugev isikutuvastus on kõige tõhusam meede tsooni puhtana hoidmisel.

eelD isikutuvastusteenus on EISi poolt loodud platvorm, mis rakendab erinevaid tugevat elektroonset isikutuvastust võimaldavaid tehnoloogiaid. Nende hulgas on nii Smart-ID, Mobiili-ID, mitmed riiklikud lahendused ning rahvusvahelistele klientide mõeldud Veriff. Seega pakub eelD registripidajatele ning teistele teenusepakkujatele tulevikku vaatavat teenust, mis muudab isikutuvastuse **kättesaadavaks, tõhusaks ja paindlikuks**.

Märgiliseks sammuks oli EISi jaoks **.ee kaasturunduse programm**. Pakkusime seeläbi enda strateegilistele koostööpartneritele vajalikku tuge ning panustasime ka .ee tsooni kvaliteedi suurendamisse. Registripidajad võtsid programmi hästi vastu ja jätkame sellega 2026. aastal.

EISi jaoks on oluline .ee kättesaadavuse parandamine. Töötasime koostöös e-äriregistriga lahenduse kallal, mis võimaldab .ee domeene registreerida koos ettevõtte asutamisega. Uuendusega lisandub e-äriregistrisse ka domeeninime broneerimise võimalus.

Tegime kogukonna jaoks olulise otsuse - **vaatasime üle Domeenivaidluste Komisjoni protseduuri ning hinnastamise**. Selle tulemusena võtsime vastu uue hinnastusmudeli, mis muutis domeenivaidlused eraisikutele, MTÜdele, sihtasutustele, riigile, kohalikele omavalitsustele ning nende allasutustele varasemast soodsamaks.

2025. aastal juhtis EIS ka mitmeid üritusi ja kohtumisi.

Korraldasime aprillis Interneti Päeva ning tehnilisele kogukonnale suunatud RIPE koolituspäevi, augustis kutsusime interneti teemadel kaasa arvama aga Arvamusfestivalil. Oktoobris vedasime eest Balti Domeenipäevi ning koos sellega CENTRI äriprotsesside töögrupi kohtumist. Neile lisandusid kohtumised registripidajatega ning "Ehe Eesti - Eesti ettevõtetele eesti nimi" konkurss, mille raames otsisime parimat domeeninime.

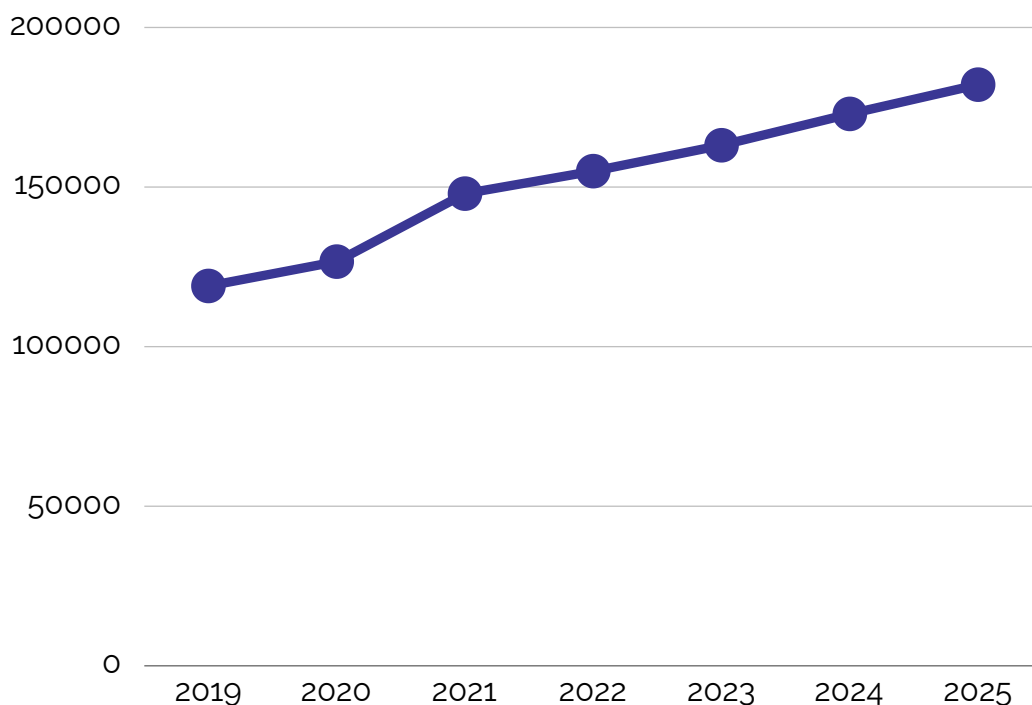
RIPE tehniline koolitus (foto: erakogu).

MIDA TÕI RAHVUSDOMEENILE 2025. AASTA?

2025. aasta oli Eesti rahvusdomeeni jaoks taaskord edukas - jõudsime aasta lõpus **5,31%lise kasvuni**. Seega oli registreeritud aasta viimase päeva seisuga **182 081 domeeni**. Kokku registreeriti aasta jooksul 34 882 uut domeeninime.

Registreerimisaktiivsuse poolest paistis kõige enam silma august, mil leidis endale omaniku 3 983 domeeni, sellele järgnesid aprill ja detsember. Võrreldes 2024. aastaga **liikus domeenide kasv kevadperioodist aasta teise poolde**.

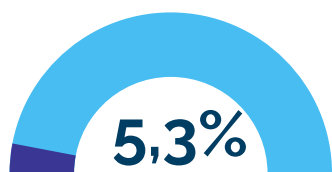
Registreeritud **domeenide pikendamise määr oli 84,2%**. Teisalt näeme ka pikendamistes hooajalise mustri muutust ehk pikendamiste arv langes aprillist juulini, tõustes alates augustist ning saavutades enda tipu novembris ja detsembris.

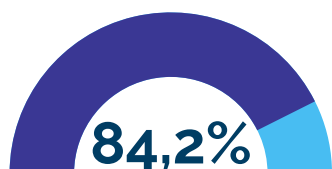
.ee domeeni registreeringute kasv aastatel 2019 – 2025 (graafik: EIS).

2025. aastal kustus 25 729 .ee domeeni registreering. Kõige enam kustus domeene **mais**. Kustunud domeenid suunatakse **igapäevastele domeenioksjonitele**, mille abil toome need taas turule ning muudame kõigile huvilistele kättesaadavaks. Kasutame selleks pimeoksjoni lahendust ehk tehtud pakkumised ning nende suurused pole avalikud. Kuna **domeenide lõpphind sõltub suuresti nime atraktiivsusest, meeldejäävusest ning ajaloost**, varieeruvad ka võidupakkumiste summad.

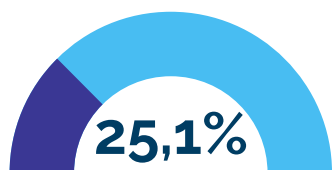
Hea meel on tõdeda, et Oksjonikeskkond kasvatas oma **kasutajaskonda 231 võrra**; kokku on registreeritud kasutajaid veidi alla 3 000. Aasta jooksul on kasvanud ka oksjonite koguarv - tõi, seda küll suurenenud domeenide registreeringute ja kustumiste tõttu.

.ee tsooni kasv

.ee registreeringute pikendamise määr

DNSSECiga kaitstud .ee domeenide osakaal

täpitähtedega .ee domeenide osakaal

Tavapäraselt hoiavad **populaarsete märksõnade edetabelis tugevat kohta 24, auto ning Eestiga seotud märksõnad**. Neljandal kohal olev "AI" eelmise aasta edetabeli esikümnesse ei jõudnud, mis tähendab vaid üht: 2025. aastal kasvas hüppeliselt nende ettevõtete arv, kes tegutsevad just selles valdkonnas. Langenud on sõna "kodu" positsioon, sama kehtib ka sõnade "kool" ja "maja" ning ekspertsusele viitavate sõnade kohta.

Silma paistab sõnade "pood" ja "keskus" aktiivne kasutamine - see annab vihje valdkonna elavdunud majandustegevusele. Märgatavalt vähem kasutatakse ka eesliiteid ehk "e-" ning "tr-" kombinatsioone.

Taaskord tuleb tõdeda, et **.ee domeeninimedesse jõuab aina enam ingliskeelseid märksõnu**. Oma jälje jätab aina suurenev rahvusvaheline kliendibaas, kuid lisaks näitab see, et Eestis luuakse aina enam rahvusvahelise ambitsiooniga brände ja ettevõtteid.

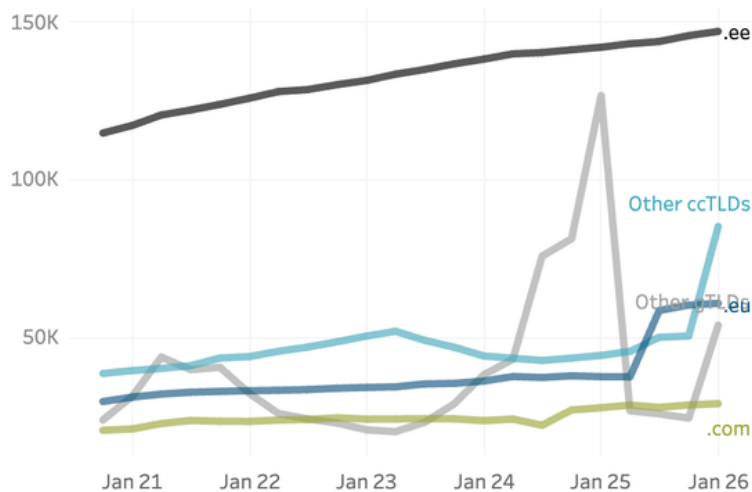
Seetõttu on oluline, et tooksime esile ning tunnustaksime eestimaiseid nimesid. Teeme seda koos mitmete teiste partneritega "Ehe Eesti" nimekonkursi raames. 2025. aasta konkurss oli menukas ning **parima eestimaise domeeninime tiitli pälvis keelemeel.ee**. Tegemist on keeleteimetamise ja kommunikatsiooniteenuseid pakkuva ettevõttega.

Parima .ee domeeninime tiitli võitnud keelemeel.ee (foto: Meeli Küttim).

Eestlased registreerivad kõige enam järgmisi domeenilaiendeid:

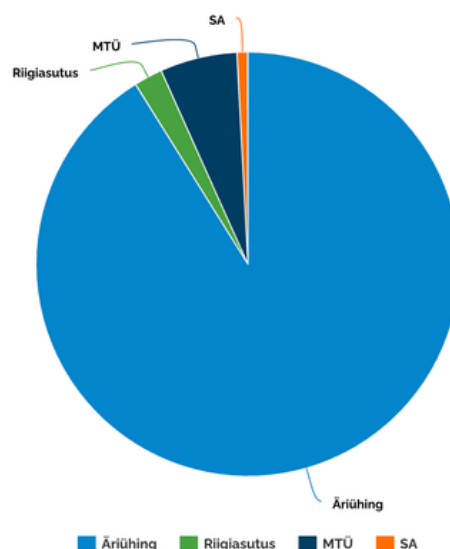
- 1..ee
- 2..eu
- 3..bond
- 4..com
- 5..fi
- 6..de
- 7..at
- 8..be
- 9..lv
- 10..se

Eesti domeeniturg (graafik: CENTR).

.EE DOMEENI REGISTREERIJAD

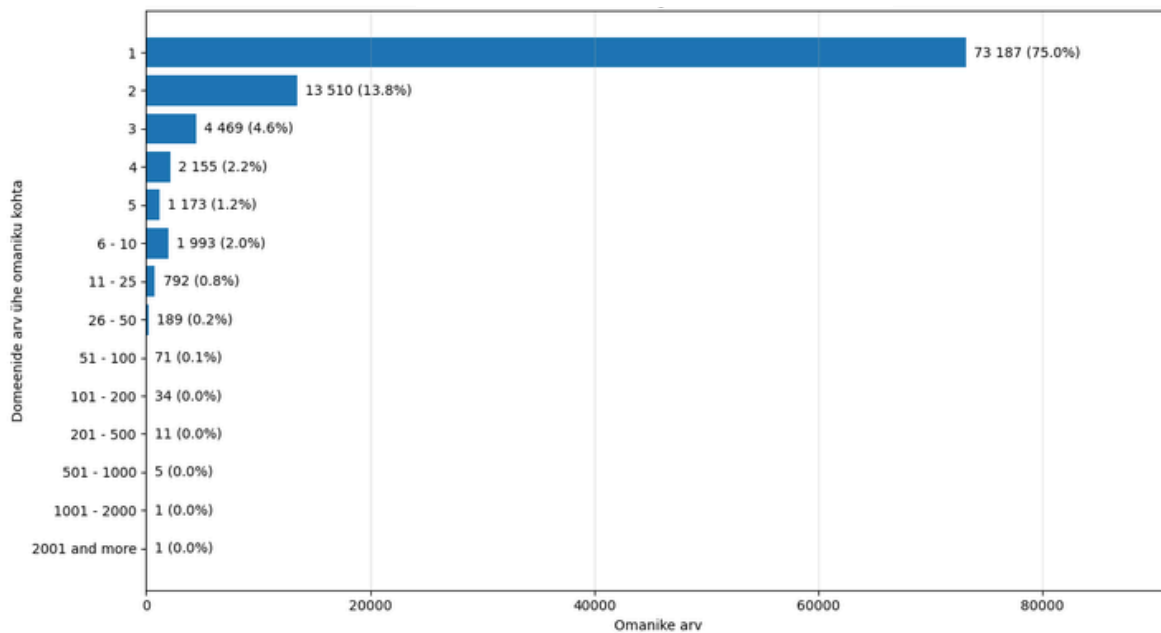
Kes peituvad aga domeeni registreerijate taga? Suur osa domeenidest on registreeritud **ettevõtlusega seotud eesmärkidel** - juriidilistest isikutest domeeniomanike osakaal on kogu registris **55,5%**. Seejuures tuleb meeles pidada, et samadel eesmärkidel kasutatakse ka eraisikute registreeritud domeene.

Juriidilised .ee registreerijad (graafik: EIS).

Valdav osa .ee domeene ehk **77% on registreeritud meeste poolt**. Kõige enam on domeeniomaniikke 35-39aastaste hulgas, sellele järgnevad 40-44aastaste ning 45-49aastaste vanusegrupp. Kõige noorem rahvusdomeeni omanik on **sündinud 2024. aastal, vanim aga 1930. aastal ehk on lausa 95-aastane**.

Ootuspäraselt on ühel kasutajal kõige sagedamini üks domeen, kaht domeeni omavad veidi üle 10% ning kolme 4,6%. .ee registri andmetel on aga ka kasutajaid, kelle domeeniportfell küündib tuhandetesse. **Kõige enam on ühe registreerija nimel üle 2900 domeeni.** Suur domeenide arv viitab domeeninimedega seotud äritegevusele.

Registreeritud domeenide arv .ee registreerijate kaupa (graafik: EIS).

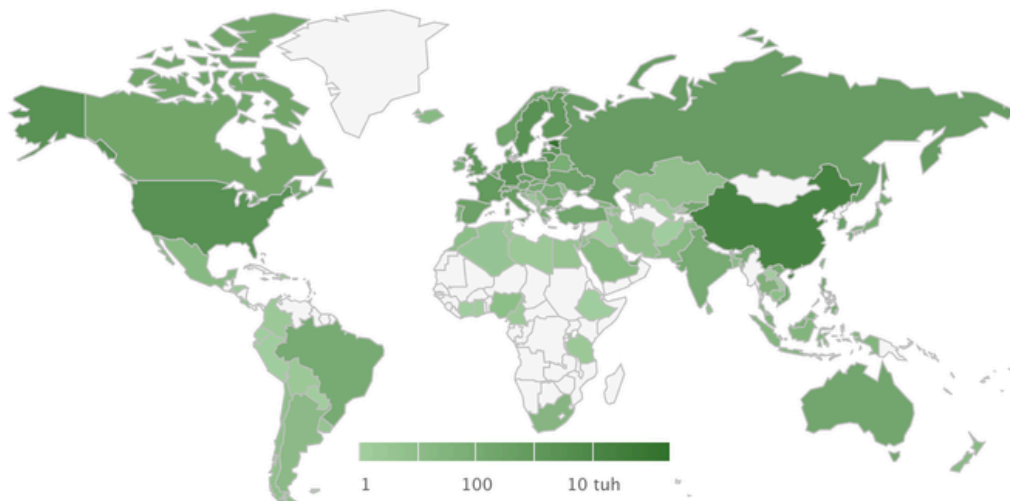
.EE RAHVUSVAHELISEL TURUL

Eesti tippdomeen pakub väärtust ka globaalsel tasandil. Näeme selgelt, et rahvusvaheliste klientide osakaal on jõudsalt kasvanud - **2025. aastal oli see uutest registreerijatest lausa 45,4%.** Kõikidest .ee omanikest on välismaalased veidi alla viiendiku. Seega on suurenenud rahvusvaheline huvi .ee ning sellega seotud teenuste vastu.

.ee on kõige populaarsem lisaks Eestile järgmistes riikides:

1. Hiina
2. Leedu
3. USA
4. Saksamaa
5. Läti

Suurimad kasvuturud on jätkuvalt **Hiina, Baltimaad ja Soome**. Viimastel aastatel on kasvanud ka USA, Kanada ning Kesk-Euroopa riikide .ee registreerijate hulk.

.ee registreerijate päritolu (graafik: EIS).

.EE REGISTRIPIDAJAD

.ee kasvu tõelisteks eestvedajateks on meie akrediteeritud registripidajad. Eesti tippdomeeni toovad lõppkasutajani **53 teenusepakkujat**, kellest 24 on eestimaised ning teised rahvusvahelised ettevõtted.

2025. aastal liitus .ee teenusepakkujatega kolm uut registripidajat:

- **INWX**, kes on ICANNi akrediteeritud Saksamaa teenusepakkuja. Ettevõtte peamiseks sihtrühmadeks on lõppkasutajad, edasimüüjad ja korporatiivettevõtted.

- **Core Hosting OÜ**, kes on pakkunud usaldusväärseid ja kvaliteetseid veebimajutusteenuseid Eestis enam kui 24 aastat. Ettevõtte jaoks on olulisel kohal pakutavate teenuste turvalisus ja töökindlus.

The logo for CORE, consisting of the word "CORE" in a bold, orange, sans-serif font.

- **Realtime Register**. Tegemist on Hollandis tegutseva teenusepakkujaga, kes on spetsialiseerunud B2B hulgimüügile. Ettevõtte pakub lisaks ka DNSi ja küberturvalisuse lahendusi ning veebimajutusteenuseid.

The logo for Realtime Register, featuring the words "REALTIME REGISTER" in a bold, black, sans-serif font, centered within a circular graphic made of orange arrows pointing clockwise.

.ee kasvu ning kvaliteedi toetamiseks kutsusime 2025. aastal ellu **kaasturunduse programmi**. See võimaldas EISil toetada registripidajate .ee domeeniga seotud turundus- ja teavitustegevusi. Programm võeti hästi vastu ning saime toetada kuut erinevat projekti, neist üks oli suunatud välisurule.

Kaasturunduse programmiga liitusid **Zone Media OÜ, Elkdata OÜ, eHost OÜ, Wavecom AS, Loginet Solutions OÜ** ja **Web Commerce Communications Ltd**. Tänu turundusprojektidele jõudis .ee nii uute sihtrühmade, kanalite kui riikideni. Kokku jõuti **ligi 5 miljoni inimeseni** ning võrreldes eelmise perioodiga registreeriti programmi toel veidi enam kui 8 000 domeeni rohkem. Positiivsed tulemused andsid tõuke programmiga jätkata ka 2026. aastal.

Lisaks korraldasime regulaarseid kohtumisi registripidajatega **hommikukohvi** vormis. See annab suurepärase võimaluse arutada meie strateegiliste koostööpartneritega päevakajalisi küsimusi, tulevase arendusi ning toetada neid domeenindust mõjutavas regulatiivses keskkonnas.

EUROOPA DOMEENITURG

EIS on osa Euroopa domeeniregistreid ühendava **CENTRI võrgustikust**. Lisaks regulaarsetele kohtumistele annab CENTR meile ülevaate ka valdkonna suurematest trendidest ning rahvusdomeenide käekäigust.

Juba mitmendat aastat **on Euroopa domeeniregistrite suurimaks väljakutseks kasvu aeglustumine või selle pidurdumine**.

Euroopa 30 suurima rahvusdomeeni kasv on 0,5% juures. Seega on viimase paari aasta langus stabiliseerunud.

Turu kasv

.ee = **5,31%**
EL keskmine = **0,5%**

Pikendamiste määr

.ee = **84,2%**
EL keskmine = **86,5%**

Registreerimise hind

.ee = **6 EUR**
EL keskmine = **6,6 EUR**

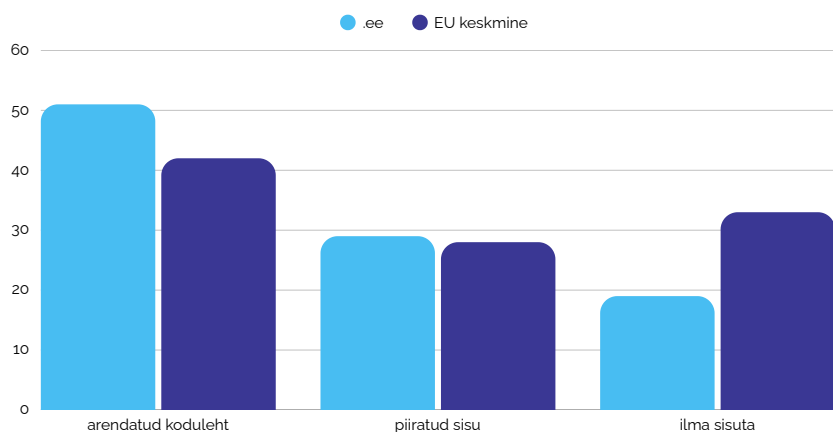
Positiivse suuna on võtnud registreeringute pikendamiste määr. Kui 2024. aastal langes keskmine määr 85,9% juurde, siis 2025. aasta lõpuks oli see 86,5%. **Tõusnud on ka domeenide nõudluse koefitsient, mis on jõudnud 1,2ni**. See tähendab, et registreeritakse rohkem uusi domeene, kui vanu kustub. Näitaja on suurim .fi, .si ja .rs puhul, kus on ka kõrgem pikendamise protsent.

Teisalt on Euroopas langenud DNSSECi turvalaienduse kasutamine ning seda lausa 5,5%. 3% domeenidest vahetas registripidajat - **seega on suur osa domeeniomanikest rahul oma olemasoleva teenusepakujaga.**

Lõppkasutaja jaoks mängib domeeni valikul rolli ka selle hind. **Euroopa rahvusdomeenide hulgihind varieerus 2,6 eurost 42 euroni**, keskmine on 6,6 eurot. 26% domeeniregistritest tõstsid hinda ning 61% jättis hinna samaks, ülejäänud langetasid või kujundasid hinnamudeli ümber. Näeme trendi, mille kohaselt langetavad suured registrid domeeni hinda ehk mida suurem kliendibaas, seda madalam on ka selle maksumus. Enam kui miljoni registreeringuga domeenide hind jääb 3-7€ juurde ning alla 600 000 suuruse tsooniga domeenide hinnad 12-16€ vahemikku.

Domeenide analüüsimisel on oluline vaadelda ka domeeni taga peituvat sisu. Teame, et domeeni aktiivne kasutamine suurendab selle pikendamise tõenäosust ning panustab tsooni turvalisusesse ja kvaliteeti.

Eesti paistab siin positiivselt silma - **.ee domeenidega on keskmisest enam seotud arendatud veebilehti** ning vähem neid, millel puudub sisu.

.ee domeenidega seotud veebilehtede sisu jaotus (graafik: CENTR).

Euroopa domeeniturg on võrreldes muu maailmaga kerges languses - **see on märk turu küpsusest ning küllastumusest.** Kõige suurema kasvuga turud on Aasias (3,7%) ning Lõuna-Ameerikas (1,9%). Kasutajate seas on **endiselt populaarsed ka ülddomeenid** - top 100 saavutas lausa 7%lise kasvu. Globaalsel tasandil on kõige levinum .com, mis moodustab **42% kõikidest registreeritud domeeninimedest.**

.EE DOMEENIREEGLID NING DOMEENIVAIDLUSED

Alates 1. veebruarist 2025 jõustuvad .ee domeenireeglite muudatused. **Nende eesmärk oli .ee registreerimisprotsessi tõhusamaks muutmise.**

Kõige nähtavam muudatus puudutas **.ee registreerija andmete kogumist**. Varem pidi eraisikust registreerija esitama oma andmed kolm korda: registreerija, halduskontakti ja tehnilise kontaktina. Uute reeglite kohaselt tuleb seda teha vaid üks kord. Lisaks muutus tehnilise kontakti küsimine teenusepakkuja poolt täielikult vabatahtlikuks.

Muutsime ka domeeniga **seotud nimeserverite kirjade nõuet** - edaspidi piisab .ee tsooni lisamiseks ühest töötavast kirjest. Jätkuvalt jääb kehtima võimalus lisada domeenile kuni kümme nimeserverit. Muudatus on suunatud eelkõige tehniliselt teadlikumale kasutajale.

Reeglid aitavad suurendada ka .ee tsooni turvalisust, sest need võimaldavad rakendada tugevaid isikutuvastusteenuseid. Seda eelkõige rahvusvaheliste .ee registreerijate puhul. Varasem PayPal'i lahendus osutus küberturvalisuse nõuete valguses ebapiisavaks - seetõttu võimaldame meie loodud elektroonilise **isikutuvastusteenuse eeld** või teiste tunnustatud lahenduste kasutamist PayPal'i alternatiivina.

Balti Domeenipäevad (foto: Karolin Köster).

Kogukonna õiguste kaitsmise kättesaadavuse parandamiseks võtsime vastu ka uue .ee **Domeenivaidluste Komisjoni hinnastusmudeli**.

Septembrist kehtima hakanud hinnastusmudel eristab vaidluste lõivud avalduse esitaja tüübi alusel. Kuni viit .ee domeenine puudutava vaidluse korral kehtivad järgmised lõivud:

- **390 eurot** eraisikutele, mittetulundusühingutele, sihtasutustele, riigile, kohalikele omavalitsustele ja nende allasutustele;
- **790 eurot** äriühingutele ja teistele juriidilistele isikutele.

Interneti Päev (foto: Mailis Vahenurm).

Näeme igapäevaselt, et mitmetele MTÜdele, vabaühendustele ja eraisikutele on seni kehtinud lõiv saanud takistuseks vaide esitamisel. Eriti arvestades asjaolu, et domeenivaidlusega võivad kaasneda lisaks lõivule ka õigusabikulud. Selle tulemusel on jäänud nii mõnigi avaldus esitamata ning .ee domeen ei ole jõudnud õiguspärase omanikule. **Aitame selle sammuga luua puhtamat internetiruumi** ning toetame menetluse osalise subsideerimise kaudu kohalikku internetikogukonda.

TOETAME KOGUKONDA

Toetame igal aastal projekte ja tegevusi, mis edendavad Eesti internetikogukonda. Meie projektitoetused on aastate jooksul andnud hoogu kümnetele algatustele, üritustele, võistlustele ning programmidele. Seda kõike tänu domeenioksjonitelt saadud tuludele: seega annavad panuse kogukonda kõik, kes soetavad endale domeeni just oksjoni vahendusel.

Kokku rahastati 2025. aastal 12 projekti, mille tegevused jõudsid enam kui **8 000 noore, õpetaja, lapsevanema, eaka ning kogukonnaliikmeni.**

Eesti Inimõiguste Keskus arendas edasi juba varasemalt meie toel loodud Cybergrami platvormi. Selle eesmärgiks on andmekaitse, küberturbe ning IT-alaste teadmiste edendamine põhikooli noorte seas. Sihtrühma püütakse kaasava ning päevakajaliselt praktilise sisuga. 2025. aastal külastas platvormi ligi 2 000 unikaalset kasutajat. Tutvu Cybergramiga lähemalt <https://cybergram.humanrights.ee/#/et>.

Cybergram (foto: Eesti Inimõiguste Keskus).

SA Perekodu/Jaagu Lasteaed-Põhikool tõi digiturvalisusega seotud teemad jõukohasel viisil erivajadustega lasteni. Projektis osalenud õpetajate sõnul on taolised koolitused erivajadustega õppuritele eriti vajalikud ning loodud materjalid leiavad kasutust ka järgnevatel aastatel.

Juba kolmandat aastat on meil olnud hea meel toetada **Valma Seikluslaagri noorte IT-teadlikkuse suurendamist**. Laagris viidi läbi "Targalt internetis" tunnikavadel põhinevad töötoad: käsitleti nii interneti turvalisust kui ka suhtlust ja enda kaitsmise võtteid. Kokku osales laagris 625 noort ning töötoad said taaskord palju positiivset tagasisidet.

Kurtna Kool korraldas teist aastat järjest Interneti nädalat. Nädala eesmärk oli edendada kooli õpilaste ning õpetajate interneti- ja küberturvalisuse alaseid teadmisi. Seda taaskord mänguliste ja praktiliste tegevuste kaudu, et muuta õppimine kaasahaaravaks ning võimalikult elulähedaseks. Iga klass koostas projekti raames valitud teemal laua- või videomängu.

Andsime hoogu ka **RabaCTF võistlusele**. Projekti raames korraldati kaks veebinari, kus tutvustati *Attack-Defence* võistlusülesannet ning selle lahendamist. Lisaks korraldati demopäevad, kus prooviti kätt vabavaraliste ülesannete lahendamises. Korraldatud CTF võistlus oli edukas nii Eesti kui ka rahvusvahelise sihtrühma seas. Projekti käigus loodi ka Discordi kogukond.

RabaCTF võistlus (foto: RabaCTF).

Küberturvalisusega seotud teemad jõudsid **Videoõpsi** kaudu ka YouTube platvormile. Projekti raames valmis kolm üldharivat videot, mis on kõigile avalikult kättesaadavad. Videoid levitati sotsiaalmeedias, Facebooki gruppides, lingiti e-koolikotti õppematerjalide repositooriumisse ning EIÕPSi digiõpikusse. Videote esitusloendi leiad <https://bit.ly/42Hnznd>.

Videoõpsi video "Kui häkitav Sa oled?" (kuvatõmmis: YouTube).

MTÜ VitaMiin korraldas enda CyberSafe projekti raames noortele, alustavatele ajakirjanikele ning Ukraina kogukonna esindajatele neli töötuba. Nendes käsitleti tehnoloogia- ja digiturvalisust, sh küberpettuste, valeinfo ja digiriskide äratundmist ning isiklike andmete kaitsmist.

Vivere Kool lõi enda õpilastele KüberKasti. Tegemist on mängulise lahendusega, mis annab teadmisi küberkiusamise ennetamise ja mõjude kohta. See kutsub mängijaid abistama oma klassikaaslast, kelle sotsiaalmeedia konto on häkitud. Mäng on mõeldud ka erivajadustega noortele, kes võivad küberkiusamise ohvriks sattuda teistest sagedamini. Mänguga saab tutvuda ja seda kasutada siin: <https://shop.playversity.co/product/digital-footprint/>.

INTERNETIARUTELUD: INIMLIKKUSEST LASTE DIGIÕIGUSTENI

2025. aasta oli EISI jaoks erakordselt sündmusterohke. Lisaks igaaastasele Interneti Päevale olime oma aruteludega kohal ka Arvamusfestivalil, vedasime eest Balti Domeenipäevade korraldust ning tõime tehnilise kogukonnani RIPE NCC koolitused.

Interneti Päeva katusteemaks oli **“Inimlikkus internetis”**. Rahvusvahelisel IGF (*Internet Governance Forum*) formaadil põhineval kohtumisel lahkasime koos valdkonna ekspertide ning kogukonnaga põletavalt päevakajalisi teemasid.

Interneti Päev 2025 (foto: Mailis Vahenurm).

Alustasime päeva **interneti inimlikkuse otsinguga**.

AI on tulnud, et jääda ning loodud on uued paradigmad. Inimeste ühendamise ja piirideta suhtluse eesmärgil loodud internet on tänaseks rikastunud bottide, tehissisu ning AI-agentidega. Meie eest tehakse ära tüütud toimingud, kureeritakse digitaalset jalajälge ning peetakse maha ärikõnelused.

Algoritmid suudavad pakkuda meile just seda sisu, mida igal ajahetkel soovime. Keda usaldada ja kellele jääb otsustamise võim? Kas inimlikkus on internetist täielikult kadunud või suudame selle taas üles leida ja sisse lülitada? Arutelus osalesid IT-visionäär **Linnar Viik**, Riigikantselei AI nõunik **Kristel Kriisa** ning Tartu Ülikooli sotsioloogia professor **Veronika Kalmus**.

Interneti Päev 2025 (foto: Mailis Vahenurm).

AI on raputanud meie haridussüsteemi – mitte ainult seda, kuidas noored seda ülesannete lahendamisel kasutavad, vaid ka põhimõtteid, mille alusel koolis õpetame. Seisame silmitsi küsimusega: kuidas õpetada noori tehisaru mõistma ning kasutada selle potentsiaali maksimaalselt ära. Mil määral peaks tehnoloogia kasutamist koolides reguleerima ning kuidas luua õppimist ja noorte arengut soodustav keskkond? Oma teadmisi jagasid Tallinna Ülikooli teadur **Grete Arro**, Haridus- ja Teadusministeeriumi haridustehnoloogia valdkonna juht **Riina Saadjärv** ning Peetri lasteaed-põhikooli direktor **Luule Niinesalu**.

Interneti Päev 2025 (foto: Mailis Vahenurm).

Päeva lõpetas palju kõneainet tekitanud **interneti vabaduse teema**. Oleme interneti sisu modereerimise ja piiramisega jõudnud uue raamistikuni "*computer says no*". Selle kohaselt on sisu avaldamise jaoks saanud piiravaks sisuline tahe, mitte tehnoloogiline võimekus. Kas selles süsteemis on meie internet aga tõeliselt vaba? Kas ja kes peaks kontrollima sõnavabadust internetis või pole selleks vajadust ja praegused põhimõtted tuleks jätta ajalukku? Arutelus osalesid Delfi faktikontrollimise ja valeinfo reporter **Mari-Liis Somelar**, META Advisory juhtivpartner **Andreas Kaju** ning võrdõiguse ja võrdse kohtlemise volinik **Christian Veske**.

Otseloomulikult olime kohal ka **Arvamusfestivali põhiüritusel Paides** ning seda lausa kahe aruteluga.

Arvamusfestival 2025 (foto: Arvamusfestival).

Digimaailmas peituvad võimalused ja ohud käsikäes - arutelul **"Küberkurjategija mõtteviis. Kuidas mõelda nagu häkker?"** rääkisime sellest, et kui varem varitses röövel meid maanteel, siis täna küberruumis – sageli tehisintellekti toel ja üha nutikamalt. Võtsime luubi alla muutused kübermaastikul ja rünnakutaktikad ning rääkisime, kuidas end teadlikult kaitsta. Arutelus osalesid **Ago Ambur** (Glazer Technologies tegevjuht), **Liina Kamm** (Cybernetica vanemteadur), **Jaanus Kääp** (Clarified Security infoturbe ekspert) ja **Kristjan Aljas** (Telia küberturbe lahenduste arhitekt).

Arutelul "**Vanematega kohtupinki - digilaste tulevik?**" käsitlesime aga laste õigusi digitaalses ruumis.

Internetti jõuab aina enam lastega seotud postitusi ja pilte, olgu selleks tähendusriikka sündmuse jagamine või mõjuisikute soov näidata killukest oma igapäevasest pereelust. Kuigi selline tegevus aitab lähedaste, sõprade ja tuttavatega paremini ühenduses olla, kaasnevad sellega laste jaoks ka mitmed ohud. Kui hästi on kaitstud Eesti laste õigused ning mida saame teha, et nad saaksid end internetis turvaliselt tunda? Seda lahkasid **Malle Hallimäe** (Lastekaitse Liit), **Getter Kamenski ja Grete-Kelly Lipstok** (Politsei- ja Piirivalveamet), **Iiris Velling** (Eesti Kliiniliste Psühholoogide Kutseliidu aseesimees, PsychEval Psüühika Hindamise Keskus) ning **Kristi Paron** (Õiguskantsleri Kantselei laste ja noorte õiguste osakonna vanemnõunik).

Arvamusfestival 2025 (foto: erakogu).

EIS RAHVUSVAHELISEL TASANDIL

2025. aasta oli EISI jaoks välissuhtluse poolest silmapaistev aasta. Tõime rahvusvahelised üritused Eestisse ning panustasime enda aruteludega ka valdkonna kohtumistel.

Võõrustasime aprilli alguses **RIPE NCC tehnilisi koolituspäevi**, kus käsitleti nii RIPE andmebaase ja IPv6 turvalisust kui ka BGP marsruutimise turvalisust.

Mais viisime Euroopa domeeniregistrite võrgustiku CENTR aastakohtumisel läbi intrigeeriva **paneelarutelu valdkonna innovatsioonist ning selle väljakutsetest**. Arutelus osalesid ICANNi tehnilise kaasamise juht **Ulrich Wisser**, EISI jurist **Helen Aaremäe-Saar**, .se registri esindaja **Kristian Ørmen**, **Paweł Kowalik** .de registrist ning iQ Globali tehnoloogiajuht **Lars LG Forsberg**.

Arutelus osalenud eksperdid tõdesid, et domeenindus on võrreldes teiste valdkondadega pigem konservatiivne. Teisalt mõjutavad seda paljud aspektid, näiteks aina karmimaks muutuv õigusraamistik ja elutähtsa teenuse osutaja staatus. Innovatsiooni hoiavad tagasi aga registrite erinevad reeglistikud ning piiratud valmisolek võtta kasutusele uudseid lahendusi. Samas on nõudlus muutuv ning paljud domeenid on oma kasvus aeglustumas või lausa pidurdumas. Rolli mängib ka madal noorte aktiivsus ehk suuremal või väiksemal määral on tekkinud surve oma senised tegevusmudelid ümber mõtestada.

Arutelus toodi esile, et innovatsioon ei tohiks sündida innovatsiooni enda pärast, **vaid see peab lahendama reaalseid probleeme**: alates DNSi kuritarvitamise tõkestamisest ja andmete korrektsusest kuni uute kasutajate kaasamiseni. Kõlama jäi mõte, et registrite tulevikuarendused peavad sündima koostöös registripidajatega ja lähtuma klientide vajadustest.

CENTR Jamboree (foto: erakogu).

Sügisel tõime Tallinnasse **Balti Domeenipäevad**. Kahe päeva jooksul olid luubi all mitmed päevakajalised teemad. Esimese programipäeva pühendasime täielikult domeeninudusele. Tutvusime Balti tippdomeenide käekäiguga ning vaatasime sisse turu trendidesse. Heitsime pilgu ka tulevikku ning küsisime, mida saame teha selleks, et tagada domeenituru kasv.

Balti Domeenipäevad 2025 (foto: Karolin Köster).

Teisel päeval küsisime, kas liikuda oma teenustega pilve. Millised on selle erinevad võimalused ning millised ohud võivad otsuse tegemist raskeks teha. Kuulsime ettekandeid ELi regulatsioonidest, uuest ülddomeenide voorust ning AI mõjust andmete kogumisele ja töötlemisele, samuti Eesti haridussüsteemile.

Lisaks võtsime luubi alla NIS2 direktiivi: arutasime, kuidas see mõjutab äriprotsesse ning kuidas ehitada üles küberturvalisuse lahendused, mis täidaksid oma eesmärgi, kuid ei muudaks teisalt kasutajate elu liiga keeruliseks. Vaatasime lähemalt sisse ka DNSi turvalisusesse ning lõpetasime Domeenipäevad DNS-hariduse sessiooniga.

Ühendasime Balti Domeenipäevad **CENTRI võrgustiku *Business Operations & Processes*** töögrupi kohtumisega. Kahepäevane üritus tõi Tallinnasse enam kui 60 valdkonna spetsialisti, nende hulgas ka Eesti registripidajad. Räägiti küberturvalisuse mõjust domeeniregistrite igapäevasele tööle, kasutajate andmetest ja nende analüüsimisest, aga ka registrilukust ning domeeni pikendamise otsustusprotsessi suunamisest.

Balti Domeenipäevad 2025 (foto: Karolin Köster).

EISi esindajad panustavad oma ekspertiisi ja kogemusega rahvusvaheliste töögruppide tegevustesse. ÜRO peasekretär nimetas EISi juhatuse liikme Heiki Sibula ***Internet Governance Forumi*** ehk **IGFi nõuandva kogu MAG** (ing k *Multistakeholder Advisory Group*) liikmeks, samuti lõi ta kaasa **.eu MAGi töös**. Meie jurist ja registripidajate koordinaator Helen Aaremäe-Saar liitus aga **Euroopa Komisjoni e-tõendite ekspertgrupiga**.

KÜBERTURVALISUS, AI JA DIGITAALNE IDENTITEET

EISil on oluline roll internetikasutajate teadlikkuse suurendamisel ning harimisel. Teeme seda ürituste, regulaarsete kajastuste ja kampaaniate kaudu. Aasta jooksul olid fookuses kolm peamist teemat: küberturvalisus, AI ning digitaalse identiteedi kaitsmine.

Küberturvalisus on olulisem kui kunagi varem. Selleks saavad ettevõtjad teha mitmeid olulisi samme, millest üks on domeeni registreerimine ning pikendamine. Just seetõttu, et domeen aitab internetis kaitsta nii ettevõtte, brändi kui ka inimese nime - nii saab võtta oma digitaalse identiteedi üle täieliku kontrolli. Ainult sotsiaalmeediale toetumine võib tähendada riski kaotada ligipääs klientidele, andmetele ja reklaamikanalitele.

Teisalt on domeen sageli esimene märk kahtlasest tegevusest või internetipettusest. Petturlike domeenide äratundmisel on oluline kontrollida nime kirjapilti, domeenilaiendit, alamdomeene, ühenduse turvalisust ning vajadusel ka WHOIS-andmeid. Petturid kasutavad sageli tuntud brändidele sarnaseid või eksitavaid nimesid, turvalisust rõhutavaid sõnu või hiljuti registreeritud domeene.

.ee sügiskampaania (kujundus: Imagine AD).

2025. aasta tagasivaate kohustuslik osa on ka AI. Tehisaru kiire areng on muutnud seda, kuidas inimesed infot otsivad ja ettevõtteid leiavad. Kui varem algas klienditeekond peamiselt otsingumootorist, siis üha sagedamini pöörduakse esmase soovitusel või ülevaate saamiseks AI-vestlusrobotite poole. **See muudab ettevõtte kodulehe ja domeeni rolli veelgi olulisemaks:** selge, kirjeldav ja usaldusväärne veebileht aitab ettevõttel olla nähtav nii inimestele, otsingumootoritele kui ka tehisarule.

Balti Domeenipäevad 2025 (foto: Karolin Köster).

Kui skeptikud hoiatavad, et AI kaotab täielikult vajaduse domeenide registreerimise järgi, siis valdkonna ekspertide sõnul **on inimeste tarbimisharjumused lihtsalt muutumas ning vajadus domeenide järgi ei kao veel niipea.**

Näiteks mõjutab see aina enam **domeeninime valikut** - tähtis ei ole ainult bränd, vaid ka otsingutes kasutatavad märksõnad. Tõenäoliselt tähendab see ka pikemaid domeeninimesid. Lisaks on loovkoodimisega saanud hoo sisse erinevate tööriistade ja äppide loomine. Nende levitamine eeldab ühel hetkel internetiaadressi. Seega tähendab digitaalsete lahenduste hüppeline kasv suurenenud vajadust domeenide järgi.

AI suurendab digitaalse identiteedi kaitsmise tähtsust.

EISi jurist Helen Aaremäe-Saar käsitles oma Delfis avaldatud arvamuskirjanduses seda, miks ei ole domeen enam pelgalt tehniline veebiaadress, vaid potentsiaalne küberkuritegevuse tööriist. Petturid saavad kasutada usaldusväärset näivaid domeeninimesid andmete õngitsemiseks, libakirjade saatmiseks, maine kahjustamiseks või rahalise kahju tekitamiseks.

Helen Aaremäe-Saar (foto: Kristian Kruuser).

Elulised näited, nagu kerstikaljulaid.ee, erikorgu.ee ja mallukas.ee, näitavad, et ka grammatiliselt ja tehniliselt korrektne ning tuttav domeen ei pruugi kuuluda inimesele või kaubamärgile, kelle nime see kannab. Seetõttu on domeeninime strateegiline kaitse, sealhulgas oluliste nimekujude ja laiendite registreerimine, üha olulisem osa küberturvalisusest. Oma nime ja maine kaitsmine internetis peab olema teadlik otsus, sest domeen võib sattuda valedesse kätte juba enne, kui kahju on ilmnenu.

Seega - **võta kontroll enda digitaalse identiteedi üle oma kätte ning registreeri .ee domeen.** Saad seda teha meelepärase teenusepakkuja juures kolmest kuust kuni kümne aastani.

OLE KURSIS MEIE TEGEMISTEGA!

www.internet.ee

Koduleht

Eesti Internet - .ee

Facebook

**Estonian Internet
Foundation**

LinkedIn

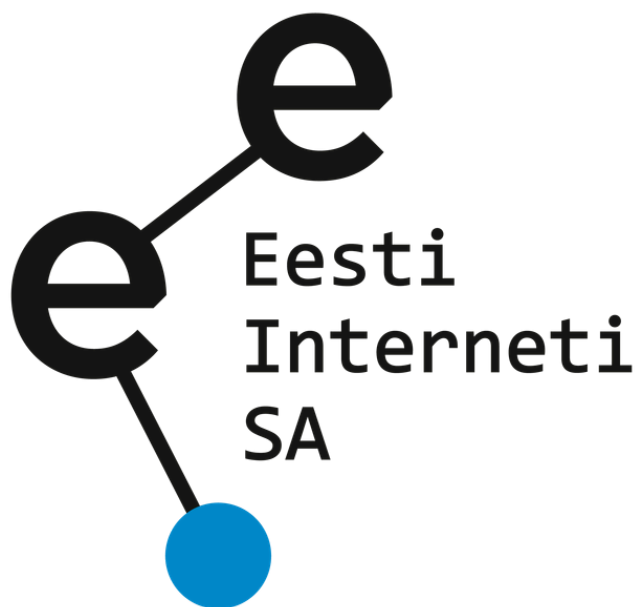
eestiinternet

Instagram

**Estonian Internet
Foundation**

X

Eesti
Interneti
SA

2025